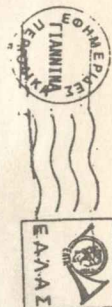

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1997

ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΜΑΡΧΗ ΜΑΣ

Λόγια και έργα

Λυπούμεθα που θα στενοχωρήσουμε τον Νομάρχη μας κ. Νικ. Ζαρμπαλά. Αλλά τα ίδια του τα λόγια και τα έργα μας δίνουν το δικαίωμα. Και αυτό γιατί γίνεται από χρέος στον τόπο μας. Ας τα βάλουμε στη σειρά.

♦ Ο νομάρχης μας, είχε πει πως «ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΖΗΣΕΙ ΚΑΙ ΘΑ ΖΗΣΕΙ». Και το έδωσαν οι Πωγωνήσιοι κόμπο και ανανέωσαν τις ελπίδες.

♦ Ο νομάρχης μας υιοθέτησε και βοήθησε, στο μέτρο του δυνατό, την προώθηση της διαδικασίας για την δημιουργία μιας μεγάλης κυνηγοτουριστικής επιχείρησης στην περιοχή του Κάμπου Ποντι-

κατών-Ξηροβάλτου, επενδύσεως 2 δισεκατομμυρίων. Μια περιοχή που μετά από μακροχρόνια μελέτη ειδικών κρίθηκε ως η καταλληλότερη για τέτοια επένδυση που θα δημιουργούσε υψηλής στάθμης τουρισμό και σημαντική απασχόληση.

♦ Ο νομάρχης μας σε περιοδεία που έφτασε μέχρι Δρυμάδες κατανόησε τη σημασία του ανοίγματος του περάσματος και του Τελωνείου και υποσχέθηκε την προώθηση. Όλα αυτά αναπτέρωσαν στην φράση των λόγων τις ελπίδες των κατοίκων και όλων των Πωγωνησίων που έγι-

ναν κοινωνοί των ειδήσεων αυτών.

Αλλά...

Η απογοήτευση ήρθε γρήγορα στη φράση των έργων.

♦ Ο νομάρχης μας δεν υπερασπίστηκε με ζέση και για τη ζωή του Πωγωνίου την επιχείρηση ανάπτυξης τουριστικού-κυνηγετικής μονάδας στον κάμπο Ποντικατών-Ξηροβάλτου και η Δημόσια Διοίκηση και Τάξη άφησαν ασύδοτους «αθλητές» κυνηγούς, λαθροκυνηγούς και παράνομους να επιβάλλουν τον νό-

Συνέχεια στην 8η σελ.

ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑ

Μέχρι της συντάξεως αυτού του φύλλου της εφημερίδας μας δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες για το τελικό σχέδιο της εφαρμογής του προγράμματος «Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» στην επαρχία μας. Είναι πάντως σίγουρο πως παρασημαστικά γίνονται πολλές διεργασίες καθώς το υπουργείο επιμένει σε πολυάνθρωπους Δήμους και οι παράγοντες της Περιφέρειας προσπαθούν να βρεθούν έξω από μια τέτοια λύση που δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις των κοινοτήτων. Μια πληροφορία φέρει το Πω-

γώνι με δύο Δήμους (Δελβινάκιου, Κεφαλοβρύσου) και μια διευρυμένη κοινότητα την Πωγωνιανή.

Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργήσει κάποιες ανακατατάξεις των ορίων και δυσaréσκειες με πιθανότητες αντιδράσεων και δυσάρεστων προοπτικών για την επαρχία μας. Σύντομα θα ληφθούν οι τελικές αποφάσεις και θα καταγράφουμε τις εξελίξεις. Τελικά βέβαια υπάρχει και η πιθανότητα να δημιουργηθεί ένας Δήμος στο Πωγώνι. Φήμη που ποτέ δεν διαψεύστηκε.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Πολλές φορές γράψαμε για την υποχώρηση των συνόρων και της επαρχίας μας. Τα γεγονότα επιβεβαιώνουν την άποψη αυτή.

♦ Το Εμπορευματοικό Διασυνοριακό Κέντρο που συζητήθηκε αρχικά για την Κακαβιά-Κατούνα, τώρα όταν συζητιέται γίνεται λόγος για Καλπάκι ή και Γιάννινα.

♦ Το Διασυνοριακό Υγειονομικό Κέντρο «απορρίφθηκε» για Κακαβιά και συζητιέται κι αυτό για Καλπάκι.

♦ Τα αποσπάσματα για την ασφάλεια των συνόρων έχουν έδρα τα Γιάννινα και σημείο ...συγκεντρώσεως το Καλπάκι.

♦ Για Τελωνείο στο Καλπάκι γίνεται συχνά συζήτηση και αναφορά. Διασυνοριακός τόπος έγινε το Καλπάκι. Αυτή είναι μια πραγματικότητα. Το κράτος συγκεντρώνεται προς τα Γιάννινα και τα σύνορα αναδιπλώνονται. Και δεν υπάρχει ούτε μια διαμαρτυρία από το Συμβούλιο Περιοχής.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Δεν είναι βέβαιο τί τελικά θα γίνει με τις συνενώσεις των Κοινοτήτων σε Δήμους. Και δεν είναι γνωστό πως θα λειτουργήσουν οι νέοι Δήμοι, αφού για πέντε χρόνια θα «διορθώνονται» τα οργανωτικά σχέδια και τα μέτρα που χρειάζονται.

Ένα είναι βέβαιο. Πως το Πωγώνι που ξέραμε χάνεται και ξαναγυρίζουμε, όπου αντέξουν, στις μικρές χωριανικές κοινωνίες αυτοσυντήρησης.

Οι σημερινές μικρές κοινότητες, κάτω των 300 απογραμμένων κατοίκων δεν θα έχουν φωνή και άποψη που να επιβάλλεται και θα είναι στην δικαιοδοσία των πολλών άλλων ξενοχωριτών.

Υπάρχει κίνδυνος οι νέοι Δήμοι μας να μείνουν «μνημεία», δηλαδή Δήμοι χωρίς δημότες. Και τα χωριά μας, τόποι «δεύτερης κατοικίας». Και εκεί, το κενό διαχείρισης των κοινών που θα δημιουργηθεί θα καλυφθεί από τις Αδελφότητες και τους Συλλόγους των τέως κοινοτήτων. Η ταυτότητα των χωριών μας θα είναι πλέον στην σφραγίδα των Αδελφοτήτων και των Συλλόγων.

Ίσως είναι η ώρα για μια στενή συνεργασία Συλλόγων και Αδελφότητας κάθε χωριού γιατί όπως φαίνεται τα καθημερινά προβλήματα θα κληθούν να τα λύσουν αυτοί οι φορείς. Και αυτό μπορεί να λειτουργήσει συσπειρωτικά, χωριανικά, αδελφικά και φιλικά και να συσφίξει τους δεσμούς, να δυναμώσει την αλληλεγγύη και την αλληλοβοήθεια, και να κρατήσει ζωντανή την ανάμνηση του χωριού και την διατήρηση της ρίζας καταγωγής. Είναι μια άποψη που αρχίζει να συζητείται.

Κ.Χ.Κ.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ένα παιδί του '40 θυμάται

Μέρες πούρχονται, τον Οκτώβριο, τον κάθε Οκτώβριο την επέτειο του ΟΧΙ, η σκέψη των Ελλήνων λίγο ή πολύ, θα πλησιάσει τα γεγονότα εκείνης της ιστορικής περιόδου. Ένα παιδί όμως του '40 έχει καταγράψει την δική του μαρτυρία, έχει τις σελίδες της δικής του μνήμης, της παιδικής, που χαράζεται βαθιά μέσα του, γιατί, είναι από τις πρόοιμες καταγραφές κάθε ανθρώπου. Ένα παιδί του '40 θυμάται! Μετά από 57 χρόνια ξαναζεί εκείνες τις μέρες. Δεν έχει σημασία που βρέθηκε. Στη μεγάλη πόλη ή στο μικρό χωριό του. Ανάμικτα μέσα παί-

ζουν μαζί του ο φόβος και το θάρρος. Ο πόνος και η χαρά. Ο ενθουσιασμός και η απογοήτευση. Ήταν προνόμιο της τύχης που έζησε εκείνες τις μέρες ή μια άτυχη συγκυρία που άφησε πικρές στιγμές; Η ώριμη σκέψη σήμερα, οι επόμενες εμπειρίες, ο αγώνας της ζωής έχουν μια αναφορά σε εκείνες τις πρώτες σελίδες της μνήμης. Στις

σελίδες που νοερά γράφει σήμερα τα δικά του απομνημονεύματα. Όπως και νάχει η ψυχραιμία σκέψη δεν μπορεί παρά να θυμηθεί τον παιδικό του ενθουσιασμό. Το χτύπημα της καμπάνας του χωριού ή την σειρήνα της πόλης. Τον ήχο των κανονιών και το σφύριγμα των βλημάτων ή τον ήχο των αεροπλάνων και το βομβαρδισμό. Την φυγή σε μια

σπηλιά για προστασία ή την καθοδο σε ένα καταφύγιο για τον ίδιο λόγο. Το παιδί του '40 θυμάται! Θυμάται τον στρατιώτη να περνάει δίπλα για να πάει στο μέτωπο ή στη μάχη και τον βλέπει ακόμα μεγάλο, δυνατό, γενναίο, ήρωα. Εκείνη η εικόνα όπως την δημιούργησε η φαντασία. Θυμάται και τραγουδάει ξανά το «κορδίδο μουσολίνι» όπως το αισθανόταν τότε. Θυμάται τη μάνα να πλέκει κάλτσες ή να κουβαλάει πυρομαχικά. Και ξαναβλέπει τον εαυτό του ανάμεσα στον κόσμο που

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΈΝΑ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ '40 ΘΥΜΑΤΑΙ

Συνέχεια από την 1η σελ.

Εξύνονταν στο δρόμο να γιορτάσει τα σημαντικά γεγονότα του πολέμου. «Έπεσε η Κορυτσά». «Έπεσε η Χειμάρρα»! Με κανέναν δεν μπορεί να μοιραστεί αυτές τις μοναδικές δικές του στιγμές που θυμάται. Δεν διάβαζε εφημερίδες. Δεν άκουγε ραδιόφωνο. Όμως τα νέα έφταναν σαν μια βοή που εξαπλώνονταν τόσο γρήγορα και τόσο δυνατά σαν μια θύελλα που σάρωνε βουνά και κάμπους, ξηρά και θάλασσα. Το παιδί του '40 στο Πωγωνί θυμάται κι αυτό και έχει καταγράψει τις δικές του αναμνήσεις. Είδε σε «ζωντανή μετάδοση» τον πόλεμο στην πρώτη γραμμή. Σήμερα που θυμάται αισθάνεται σαν «ανταποκριτής» πολέμου. Έχει ακόμα «εικόνα και ήχο» της μάχης. Άκουσε με τα αφτιά του την ιαχή «αέρα». Έχει ακόμα την μυρουδιά του μπαρουτού στην μύτη του. Και ξεφυλλίζοντας το νοητό άλμπουμ βλέπει «φωτογραφίες» μνήμης με στρατιώτες σε πορεία, σε μάχη, στα κανόνια. Βλέπει αερομαχίες, τραυματίες, νεκρούς, αιχμαλώτους. Ένα παιδί του '40 θυμάται μια εποχή που γέμισε την ψυχή του, θέρμανε την καρδιά του, τροφοδότησε τον ενθουσιασμό του, έζησε την ιστορία και ενίσχυσε την πίστη του. Ένα παιδί του '40 θυμάται πώς και ο φόβος ξεπερνιέται και η δυστυχία περνάει με αγώνες. Ένα παιδί του '40 θέλει να θυμάται γιατί δεν θέλει να ξεχάσει. Το θεωρεί ένα χρέος του.

K.X.K.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Η κ. Σοφία Κυρούση-Παπαγιαννοπούλου εις μνήμην του συζύγου της Ιωάννη Παπαγιαννόπουλου που εκπλήτισε καθηγητής Φυσικών στο Γυμνάσιο Πωγωνίου κατέθεσε για λογαριασμό του Φιλεκαπαιδευτικού-Λαογραφικού-Πολιτιστικού Συλλόγου Πωγωνιάς «Η Πρόδος» σεβαστό χρηματικό ποσό. Οι καταθέσεις αυτές θα διατίθενται στους απόφοιτους αριστείς μαθητές-τριες του Γυμνασίου και του Λυκείου Πωγωνιάς.

Ο Φιλεκαπαιδευτικός-Λαογραφικός-Πολιτιστικός Σύλλογος Πωγωνιάς εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιά

Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:

Κων. Χρ. Κωτούλας

Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιά (Τ.Κ. 44005), τηλ. 0657-31333

Ιωάννινα-Οτλ. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),

τηλ. 0651-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ποίηση

Νοσταλγία του τζακιού

ΤΑΚΗ ΠΑΝΟΥ

Έξω πέφτουν οι νιφάδες απ' τα νέφη τα μουντά
κι η γριούλα τις κοιτάζει στο παράθυρο κοντά.

Έξω κρύο, αλλά μέσα στο σαλόνι το ευρύ,
το καλοριφέρ σκορπάει τη γλυκιά του θαλπωρή.

Κι η γριούλα, ποίησε ζήρει στο χωριό το μακρινό
την κοριττίνα έχει σύρει και κοιτά τον ουρανό.
Τί να νιώθει τώρα πούρθε μες την πόλη την τρανή;
«Ε, γιατί δεν είν' ώραία:», τη ρωτά η εγγονή.

Η γιαγιά χαμογέλει, αλλά τόσο τόσο αγνά,
και σαν να θυμάται κάτι που την κάνει να πονά.
Νιώθει ζεστασιά στο σώμα, λες κι είναι άλλη εποχή,
μα συνάμα νιώθει κάτι σαν κρυάδα στην ψυχή.

Το καλοριφέρ δεν φθάνει στις γριούλας την καρδιά
κι η γιαγιά κοιτά στο δρόμο, καθώς έρχετ' η βραδιά.
Τί κοιτάς καλέ γιαγιάκα τόσο ώρα στην οδό;
«μην θαρρείς ότι δεν είναι τόσο ευχάριστα εδώ:».

«Ναι παιδί μου» απαντάει
η γριούλα σιγανά
και θυμάται κάποιο τζάκι
που η φωτιά φεγγαβολά.

Από την τελευταία συλλογή «Η ΠΙΝΟΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

— Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Μερόπης ευχαριστεί τον Παν. Γκουγκάκη για την προσφορά του εκ χιλίων δολλαρίων.

— Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Παλαιόπορος ευχαριστεί τους παρακάτω για τις αντίστοιχες προσφορές του στην Εκκλησία μας:

- ♦ Βασιλική Ζέγκλα, δρχ. 5.000.
- ♦ Τηλέμαχος Βελέτης, δρχ. 5.000.
- ♦ Κων/νο και Ανθούλα Γκουγκάκη,

10.000 δρχ. και Γεώργιο Παπαϊωάννου δρχ. 20.000 στη μνήμη της Πολυξένης Παπαϊωάννου.

♦ Λίκα Σιαφάκα και Σπυριδούλα Κάτσιου από 10.000 δρχ. στη μνήμη της μητρός της Ελένης Σιαφάκα.

— Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Ζαβρόχου Πωγωνίου, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει και δημοσίως τους αδελφούς Χρήστο και Βασίλειο Παναγ. Μπάσιου, τον Θωμά Γ. Οικονόμου, τον Αναστάσιο Στεφ. Γκόγκο, για να σεβαστά ποσά που μας έστειλαν για την κατασκευή χώρου μαγειρίου στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίας. Επίσης και τον Νικόλαο Κ. Παππά για την ενέργειά του στον

Μάριος Μενελάου Βίλλης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΣ

Τελέστηκε ο γάμος της Μαρίας Ελένης Λιάλιου εγγονής του Γρ. Λιάλιου από Σωπική με τον Σπύρο Σίντο, την Κυριακή 28 Σεπτεμβρίου στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πεδινής. Στο νέο ζευγάρι προσέτουμε και τις δικές μας ευχές.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Απεβίωσε στο Δελβινάκι η Αριστούλα Γεωργίου του Γεωργίου, ετών 83.

• Απεβίωσε στα Γιάννινα ο Θεοφάνης Οικονόμου από την Κάτω Μερόπη ετών 82.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Το πτυχίο του Ψυχολογικού Τμήματος του Πανετίου Πανεπιστημίου πήρε η Όλγα Κωτούλα του Χαράλαμπου από τη Μερόπη.

ΑΝΕΛΙΞΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ

Ο Μάριος Βίλλης του Μενελάου από το Δελβινάκι, μηχανολόγος-ηλεκτρολόγος του Μετοσβίου Πολυτεχνείου Αθηνών έγινε κάτοχος Master του Πανεπιστημίου ESSEX σε συστήματα τηλεπικοινωνιών και πληροφορίας.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΔΩΡΕΑΣ ΔΑΛΛΑ

Ο Μάριος Βίλλης και η Αφροδίτη Νόνη, από το Δελβινάκι, έλαβαν υποτροφία από τη Δωρεά που διέθεσε γιαυτό το σκοπό η κα Μαρία Δάλλα, και για μεταπτυχιακές σπουδές.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Η Ελεάννα Τζούλη του Γεωργίου από το Δελβινάκι επέτυχε στο Τμήμα Διευθυντών Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Αθηνών.

Στο Φυσικό τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων επέτυχε η Ανδρονίκη Μποντίνη του Ιωάννου από το Δολό.

ΕΥΧΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Η γιαγιά Παρασκευή Στράτου συγχαίρει τον εγγονό της Φώτιο Στράτο του Αναστάσιου που πέτυχε στο Μαθηματικό Ιωαννίνων και του εύχεται καλή πρόοδο.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ 0657

ΟΤΕ Δελβινακίου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινακίου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινακίου	22244
Ταχ. Πωγωνιάς	31210
Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινακίου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	22112
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιάς	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	61270
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

Χορταριασμένα έργα!

Μια διαδρομή από το Χάνι Δελβινάκι μέχρι Κακαβιά είναι αρκετή να διαπιστώσει κανείς ότι το έργο αυτό βρίσκεται ακόμη στο ανακάτωμα των χωμάτων και αυτό κρατάει τώρα πέντε χρόνια. Με απλή παρατήρηση τα χορταριασμένα επιχώματα και οι παρόδιες διαπλατύνσεις βεβαιώνουν πως το τελευταίο ανακάτωμα έχει γίνει τουλάχιστον εδώ και μια... καλλιεργητική περίοδο! Φαίνεται πως κάποιοι —ποιοί;— φροντίζουν να συνεχίζεται η καθυστέρηση των έργων, η υποβάθμιση της περιοχής και η αθλιότητα της Κακαβιάς.

Συνελήφθησαν να μεταφέρουν Αλβανούς

• Από αστυνομικούς του Μεταβατικού Αποσπάσματος Δελβινακίου συνελήφθη στις 29/9/97 στην επαρχιακή οδό Δελβινακίου-Πωγωνιάς, ο βορειοηπειρώτης Οδυσσεύς Παπαδόπουλος του Γεωργίου, 40 χρόνων, από το Αργυρόκαστρο γιατί με το ΙΧΕ αυτοκίνητό του μετέφερε παράνομα στα Ιωάννινα τρεις Αλβανούς υπηκόους, οι οποίοι ήταν εφοδιασμένοι με πλαστά διαβατήρια. Οι παραπάνω, μαζί με τους Αλβανούς οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα, ενώ κατασχέθηκαν ένα κινητό τηλέφωνο, τρία πλαστά διαβατήρια και το αυτοκίνητο.

• Στις 29 Σεπτεμβρίου επίσης στο Χάνι Δελβινακίου από στρατιώτες του Τάγματος 583 Πεζικού συνελήφθησαν οι Βορειοηπειρώτες Λεωνίδας Φούκης του Αλέξη 38 χρόνων και Σωτήριος Πότσης του Βασιλείου, 57 χρόνων, κάτοικοι Βήσσανης, γιατί με το ΙΧΕ αυτοκίνητό τους μετέφεραν στο εσωτερικό της χώρας, έναν Αλβανό λαθρομετανάστη.

Άφθονα σταφύλια

Καλή η εφετινή παραγωγή σταφυλιών στο Πωγωνί όπου δεν τα «χτύπησε» το χαλάζι. Ο καιρός ήταν ευνοϊκός και πολλά κλήματα και κληματαρίδες είχαν μεγάλη απόδοση, ακόμη και απεριποίητα. Δεν είναι γνωστό ποιά θα είναι η τύχη τους. Πάντως το ταίριονο θα τρέξει στα καζάνια παρ' όλα τα νέα μέτρα φορολόγησης του και οι περιορισμοί στη διακίνηση και εμπορία. Άντε καλά κρασιά και γευστικά ρακιά. Και του χρόνου περισσότερα!

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΠΑΞΙΩΣΗ

Όλοι γνωρίζουμε πλέον την πληθώρα των αναπτυξιακών προγραμμάτων που σχεδιάστηκαν για το Ζαγόρι. Για να καταλάβουν οι συμπατριώτες μας κατ' αντιδιαστολή την εγκατάλειψη και την απαξίωση του Πωγωνίου, ας μάθουν ότι στο Ζαγόρι απαγορεύεται η εγκατάσταση και λειτουργία ανθρακοκαμίνων δηλ. καρβουνιάρικων!

Ετσι θα καταλάβουμε την καταστροφή που προκαλείται από τις βάνουσες υλοτομίες και τις δεκάδες καμινιών.

Για όσους αγαπούν το Πωγωνί.

Η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων επεμβαίνει σε μύλο και γεφύρια

Η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων που εδρεύει στα Γιάννινα εξασφάλισε πιστώσεις για την σωστική επέμβαση στο νερόμυλο στην είσοδο της χαράδρας Κουβαρά, δίπλα στο γεφύρι της Νονούλης που ανήκει στην Εκκλησία του Δολού. Επίσης, σωστική επέμβαση θα γίνει σε γεφύρια που χρονολογούνται από το 1895

Το γεφύρι στο Νιόνερο

στο επαρχιακό δρόμο 33 κοντά στην Πωγωνιά. Θα γίνει καταγραφή, σχεδίαση και αποτύπωση των κατασκευαστικών στοιχείων. Πρέπει να τονίσουμε ιδιαίτερα την φροντίδα της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων για τα κατάλοιπα της παλαιάς αρχιτεκτονικής στην επαρχία μας και τις επεμβάσεις σε γεφύρια, μύλους και άλλα διασώζοντας έτσι πολύτιμα στοιχεία της λαϊκής κληρονομιάς.

ΚΑΤΩΠΩΓΩΝΗΣΙΟ ΞΕΣΠΑΣΜΑ

Οργισμένοι ήταν ΚατωΠωγωνήσιος που επισκέφθηκε τα γειτονικά χωριά της Μουργκάνας. Ο άνθρωπος δεν μπορούσε να κρύψει την οργή και την απογοήτευση του. Βρήκε εκεί όλους τους κοινοτικούς δρόμους μέχρι τον τελευταίο οικισμό ασφαλτοστρωμένους. Και σύγκρινε την κατάσταση με τους δρόμους των χωριών του Κάτω Πωγωνίου. Σε ποιόν να το πει; Το είπε σε μας και το γράφουμε. Αυτό μόνο μπορούμε να κάνουμε καταγράφοντας και το χρονικό της εγκατάλειψης του Κάτω Πωγωνίου. Και να προσθέσουμε τον βαθμό αναποτελεσματικότητας του Συμβουλίου Περιοχής.

Αλβανοί απήγαγαν κτηνοτρόφο στην Κ. Μερόπη

Τον άφησαν ελεύθερο μετά από καταδίωξη

Τρεις άγνωστοι Αλβανοί προσπάθησαν στις 3 Οκτωβρίου να απαγάγουν τον 45χρονο κτηνοτρόφο Διονύσιο Ύστερα από δίωρη καταδίωξη σε δύσβατες περιοχές, οι Αλβανοί άφησαν ελεύθερο τον Φούκη και πέρασαν στο αλβανικό έδαφος. Την υπόθεση ερευνά το αστυνομικό τμήμα Δελβινακίου.

Οι δρόμοι στην Κάτω Λάβδανη

Ξεχασμένοι από Νομαρχία και υπηρεσίες είναι οι δρόμοι γύρω από την Κάτω Λάβδανη.

Και βάζουμε σημείο αναφοράς την Κάτω Λάβδανη, γιατί εκεί γύρω και προς Αγία Μαρίνα, Καστάνιανη και προς Βρίστοβο Άνω Λάβδανη και προς Κεφαλόβρυσο Θεσπρωτίας η κατάσταση των δρόμων είναι...τροποκομική.

Δεν υπάρχουν λόγια για να περιγραφεί η εγκατάλειψη και η απουσία κράτους.

Ο κάποτε διαφημισθείς δρόμος ζευξέως του Πωγωνίου με Φυλιότες έχει ξεχασθεί από τα προγράμματα και έχει σβήσει από τους οδικούς χάρτες.

Ας προσκαλέσει ο πρόεδρος του Συμβουλίου Περιοχής τον Νομάρχη να κάνει μια νυχτερινή διέλευση από την περιοχή για να δοκιμάσουν τα νεύρα τους, την ψυχραιμία και το αίσθημα ανασφάλειας!

Θα είναι μια πρωτόγνωρη εμπειρία... αγωνίας!

Ούτε... χιλιόμετρο

Ούτε ένα χιλιόμετρο, αλλά και ούτε μέτρο δρόμου νέας ασφαλτοστρώσης δεν στρώθηκε στο Πωγωνί το 1997. Αυτό επισημαίνεται τώρα, καθώς τελειώνει το 1997 και δεν φαίνεται πως θα αλλάξουν τα πράγματα μέχρι τέλος του έτους.

Είναι κι αυτό ένα δείγμα της εγκατάλειψης της επαρχίας μας από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, και της αποτυχίας του Συμβουλίου Περιοχής που δεν μπορεί να παρέμβει και δεν ανηδρά σε αυτή την περιθωριοποίηση του Πωγωνίου.

Ξεχερσώματα γιαδας-γιαδας

Για την «βεελτίωση» του δρόμου Χάνι Δελβινάκι-Χάνι Δολιανών μετά τις υλοτομίες των δένδρων που εμπίπτουν στη διατομή του δρόμου άρχισαν αργά και...ράθυμα να ξεχερσώνουν μικρά τμήματα 100-200 μ. κοντά στη λίμνη Ζαράβινας!

Γιαδας-γιαδας και με το μαλακό! Πότε θα τελειώσουν; Η αισιοδοξία έχει...φύγει!

Πολεμικό ρεπορτάζ του 1940

Σπύρος Μελάς: «Το εφιαλτικό βουνό Νεμέρτσικα»

Η εκπληκτική αντοχή των φαντάρων μας

Γράφει ο Αθ. Δέμος, φιλόλογος

Ο Σπύρος Μελάς, ένας από τους κορυφαίους των Ελληνικών Γραμμάτων, υπήρξε και ένας θαυμάσιος πολεμικός ρεπόρτερ σε όλους τους πολέμους από το 1912 μέχρι το 1940. Είναι δε γνωστό ότι το Νοέμβριο του 1940, όταν ο στρατός μας με τη λόγχη έδιωχνε τα φασιστικά στρατεύματα του Μουσολίνι από τα Ηπειρωτικά εδάφη, ανατέθηκε στο απόσπασμα Κατσώτα το βαρύ έργο της καταλήψεως της κορυφογραμμής της Νεμέρτσικας. Επρόκειτο για έναν ανώνα που ξεπερνούσε σχεδόν κάθε ανθρώπινη αντοχή.

Ο Σπύρος Μελάς δίνει την εξής εικόνα: «Για να δώσω μια μικρή ιδέα του απάσιου αυτού βουνού (της Νεμέρτσικας) που στα βόρεια υψιλά του αντερίσματα, η μάχη μανιάζει εδώ και τέσσερις ημέρες, αρκεί να σημειώσω απλώς ότι, συνεχίζοντας τον ορεινό όγκο της Μερόπης (Νεμέρτσικας), από τα ελληνοαλβανικά σύνορα, εκτείνει τους απότομους κυματισμούς του σε μακρως εξήντα ολόκληρων χιλιομέτρων. Η αιώνια χιονισμένη κορυφή της τινάζει το ακανόνιστο τρίγωνό της σε ύψος δυο χιλιάδων τετρακοσίων ογδόντα έξη μέτρων.

Όταν παίρνει κανείς τον άβιο δρόμο, που αντικρύζει τις προσβάσεις της, έχει την εντύπωση ότι συνθλίβεται κάτω από τον κολλοσιαίο όγκο της, που τώρα καταχιονισμένος μοιάζει σκαλισμένος από το γλύφανο τιτανικού γλύπτη πάνω στο πιο άσπιλο μάρμαρο της Πάρου. Πάνει τον άνθρωπο ζάλη όταν αντικρύζει από κοντά τις λεπτομέρειες του φοβερού αυτού όγκου. Απότομες πλαγιές, γκρεμοί κρεαστοί, βαθιές ρεματιές —ένα βουνό θεότρελο με αναρχικές εξάρσεις και καταπτώσεις, που κρατεί άγρια σε απόσταση από το συντριπτικό του μεγαλείο, τα ανθρώπινα βήματα.

Ο ορεινός αυτός όγκος σβήνει σιγά-σιγά κατά το βορρά με αναρίθμητα χαμηλότερα και βραχώδη κύματα γης, που το ύψος τους αρχίζει από τα χίλια εκατοστά έως τα χίλια μέτρα, ολόκληρο δαίδαλο από Πάρητες και Υμηττούς, σκεπασμένους από χιόνια που επεκτείνεται σε χαμηλότερα υψώματα. Συνέχεια με αυτά έρχεται η οροσειρά της Τρεμπεσίνας. Χωρίζεται από την Νεμέρτσικα με τον Άωο ποτάμι, που ρέει σε αυτή την περιοχή, μέσα σε βαθύ και απότομο φαράγγι. Απ' αυτό το φαράγγι περνά ο δρόμος για το Τεπελένι...Κανείς δεν θα μπορούσε ποτέ να συλλάβει το δραματικό μεγαλείο των σκληρών αυτών αγώνων, αν δεν αναρριχηθεί ο ίδιος, στις δαιδαλώδεις πτυχώσεις της ορεινής αυτής περιοχής, αν δεν ιδεί με τα μάτια του τον φαντάρο να παίρνει από τον εχθρό με ορμητική και δαπανηρή εξόρμηση την πιο ψηλή κορυφή μιας ανώνυμης χιονισμένης Πάρητας, όπου η άμυνα του

εχθρού είναι οργανωμένη με πολυβόλα, όλμους, πυροβόλα και συρματοπλέγματα, αν δεν ιδεί το σύνδεσμο των απομακρυσμένων τμημάτων να φτάνει, για μια προφορική συνεννόηση, μετά 4 ημερών μουλαιοδρομία και μιας ημέρας περιπετειώδη αυτοκινητάδα, αν δεν παρακολουθήσει τον αγώνα τον τραυματισφορέων, που αρπάζουν ακάλυπτοι από τα πεδία της μάχης τους βαρειά τραυματισμένους για να τους μεταφέρουν επάνω σε φορεία, πέντε και έξι ώρες από μονοπάτια που γλιστρούν, από τα χείλια γεμμένων στους σταθμούς επιδέσεως.

Αν δεν ιδί με τα μάτια του, τους γιατρούς να κάνουν «επεμβάσεις» με τα νυστέρια τους, στα ορεινά χειρουργεία, επάνω σε φορητά χειρουργικά τραπέζια, στα παγωμένα δωμάτια ελεεινών χωριών, κάτω από την τρέμουσα γλωσσίδα κερών που δανειστήκαν από τη γειτονική εκκλησία. Αν δεν παρακολουθήσει με τα μάτια του τους νοσοκόμους να πέφτουν στο ποτάμι, μέχρι λαιμού, για να πάνε να αποκομίσουν τραυματίες και να χάνουν τη αρβύλα τους και να περπατούν ύστερα με πέδιλα. Αν δεν ιδί να αναβιβάζεται το υγειονομικό υλικό πάνω από ένα ποτάμι, που είναι γκρεμισμένο το γεφύρι του, με ένα σύρμα τεντωμένο από τη μια όχθη στην άλλη, όπου γλιστρούν τα πακέτα, περασμένα σε χαλκάδες, που τους τραβούν απέναντι σε σπάγγους. Αν δεν ιδί τις εφοδιοπομπές και τις ορεινές συζυγαρχίες, επί τριάντα ώρες πολλές φορές για να συναντήσουν τα σώματά τους. Αν δεν αντικρύσει ο ίδιος μικρές φάλαγγες μεταγωγικών που αναζητούν ματαίως τα σώματά τους και δεν τα προφθαίνουν επι ένα μήνα».

Η λογοτεχνική αυτή περιγραφή δίνει μια όψη μόνον της εφιαλτικής εικόνας που παρουσιάζει ο αγώνας των πολεμιστών μας πάνω στις κορυφές της Νεμέρτσικας.

Στην πραγματικότητα επρόκειτο για πόλεμο σχεδόν απάνθρωπο, κατά τον οποίο δεν κρίνονταν πια η ορμή και η γεννασιότητα των μαχητών μας, αλλά δοκιμάζονταν και μάλιστα στον ύψιστο βαθμό, η σωματική και ψυχική αντοχή των φαντάρων. Βραχνάς αληθινός στάθηκε το βουνό αυτό, η Νεμέρτσικα καθώς και η Τρεμπεσίνα για όσους έμειναν εκεί επάνω, μερόνυχτα ολόκληρα, εβδομάδες ατελείωτες, βουτηγμένοι στο χιόνι, παραλυμένοι από την παγωνιά, νηστικοί, βαλλόμενοι από την αεροπορία και το πυροβολικό του εχθρού, καθώς και από τους φονικώτατους όλμους. Τα μαρτύρια των στρατιωτών εκείνων θέλουν τη δύναμη ενός Δάντη για να περιγραφούν.

Ετσι ο αγώνας που άρχισε από τα μέσα Δεκεμβρίου και κράτησε ως την «Εαρινή επίθεση» των Ιταλών συνθέτει μια από τις συγκλονιστικώ-

Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ '40

Νότιο μέτωπο

Σ' όλο το μέτωπο τώρα σαν σίφουνας τρέχει ο φαντάρος και ως εκδικήτρια παντού η ξιφολόγη τον τρόπο σκορπά, το πυροβόλο θερίζει του εχθρού τις μονάδες σαν χάρος και τα χαμένα του εδάφη ο δικός μας στρατός ανακτά.

17 Νοεμβρίου 1940

Παίρνει τη Βίγλα με λόγχη ο τοσολιάς που χιμά σαν λιοντάρι, παίρνει την Πέτρα της Χάιδως, περνά το χωριό Σιταριά, σύννεφο μαύρο ο Στρατός, προχωρεί στο γυνό Κασιδιάρη και στα χωριά των συνόρων ξανά φτερουγά Λευτεριά.

20 Νοεμβρίου 1940

Βασιλικό, Δελβινάκι, Ρονίτσα χτυπά με βιασύνη κι ως η «Φερράρα» σκορπίζεται μπροστά στη δική μας ορμή, μέσ' απ' το δάσος της Μπούνας το βάζει στα πόδια ο Τζανίνι — ο στρατηγός κι αρχηγός της — να σώσει το δόλιο κορμί.

Στη Ζαραβίνα πιο πέρα, καθώς ο στρατός ξεσπαθώνει, μέσα στις μάχης τη δίνη, τρανή, της φυλής μας σικιτά η αρετή του πολέμου: φαντάρος δικός μας σηκώνει κάποιον εχθρό τραυματία, που λίγη βοήθεια ζητά!

Ποιά των ανθρώπων ελπίδα σ' αυτή τη στιγμή φτερουγίζει; Ποιά διδαχή, στον εχθρόν τη συμπίνα τρανή θα βρεθεί; Τώρα που κάποιος φαντάρος «ανώνυμος» τείχη γκρεμίζει ποιός ιστορός τον πολέμου; φαντάρος δικός μας σηκώνει — ο στρατηγός κι αρχηγός της — να σώσει το δόλιο κορμί.

Μέσα στη λίμνη, σε λίγο, τοσολιάδες ορμούν και λυτρώνουν δέκα κοπέλες που πήγαν να βιάσουν σε κάποιο σχολείο του Μουσουλίνι οι γαμπροί, που σε λίγο ακριβά ξεπληρώνουν την ατιμία που φούντωσε μέσ' στο θολό τους μυαλό.

Μόλις στου πρώτου τοσολιά τη θωριά λιποτάκτηση' η φρίκη ριζαν τα όπλα οι φρατέσσι κι ως φεύγαν γοργά σαν λαγού, πήγαν τα όπλα 'πο χάμω μικροί του χωριού πισσιρίζοι και τους χτυπήσαν αυτοί στην επάισχυντη τούτη φυγή.

Κι ήταν εκδίκηση θεία σ' αυτή την πρωτόφαντη μάχη, άδοξο τέλος να βρούνε στη Λίμνη του Ντούτσου οι γαμπροί: Δέκα κοπέλες γι' ατίμωση σπρώχναν στην λίμνη τη ράχη, δέκα βρεθήκαν σε λίγο στον τόπο δικό τους νεκροί!

Γιάννη Μοντάφη «Οι Θερμοπύλες του 1940»

τερες σελίδες της πολεμικής μας ιστορίας. Ο Έλληνας στρατιώτης είχε ως την ώρα εκείνη την φήμη του ορμητικού πολεμιστή. Τον θεωρούσαν ασύγκριτο στην επίθεση μάλιστα δε στην έφοδο και προπαντός στην θυλική «έφοδο δια της ξιφολόγης». Για την ανθεκτικότητα του, όμως, υπήρχαν κάποια επίμονα ερωτηματικά. Άλλα ΗΡΘΕ Η ΝΕΜΕΡΤΣΙΚΑ ΚΑΙ Η ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑ με τους ατέλειωτους ορεινούς όγκους επί των οποίων εδσποζαν για να διαλύσουν τελειοδικα και αυτή την αμφιβολία. Η εκπληκτική αντοχή που επέδειξαν εκεί οι φαντάροι μας υπήρξε μια αποκάλυψη και για αυτούς τους ίδιους του στρατιωτικούς μας ηγέτες.

Και ακούσαμε πολλούς από αυτούς να τιμούν τους αγωνιστές των βουνών αυτών με περισσότερη έμφαση απ' ό,τι τους πολεμιστές της Πίνδου και του Καλπακίου. Και εδώ μπορούμε να επικαλεσθούμε τη γνώμη δυο επιφανών αξιωματικών των συνταγματάρχων Μπαλοδήμου και Σύρου που κατείχαν κορυφαίες θέσεις στο κλιμάκιο του Γενικού Στρατηγείου και οι οποίοι έλεγαν, τότε, στο Γ. Ρούσο:

«Αν Εξάμε κι εμείς οι ίδιοι ότι διοικούμε φαντάρους σαν κι αυτούς της Τρεμπεσίνας και της Νεμέρτσικας, θα είχαμε ριξει τον εχθρό, από νωρίς στη θάλασσα. Εκεί επάνω, στα βουνά αυτά, φάνηκε ότι έχουμε αληθινό στρατό».

Στα παραπάνω, είδαμε μια λεπτομερή-ρεαλιστική περιγραφή της σκληρής πάλης του Ελληνικού Στρατού τις ένδοξες εκείνες ημέρες. Σκληρή και απάνθρωπη γιατί είχε να αντιμετωπίσει τρεις εχθρούς:

Τον πολυάριθμο και άριστα εξοπλισμένο ιταλικό στρατό, την άγρια οροσειρά της Νεμέρτσικας, την οποία ο Σπ. Μελάς τη χαρακτηρίζει «...ένα βουνό θεότρελο με αναρχικές εξάρσεις και καταπτώσεις, που κρατεί άγρια σε απόσταση τα ανθρώπινα βήματα...» και τέλος το φοβερό χειμώνα που συμπλήρωνε το σκληρό μιας φρικτής κολάσεως.

Και μέσα απ' όλα αυτά προβάλλει ανάγλυφη η εικόνα του Έλληνα φαντάρου του 1940. Μόνη η ομολογία των ηγητόρων τους ότι μετά την πάλη με τα τρία αυτά φοβερά στοιχεία αντιλήφθηκαν τι φαντάρους διοικούσαν, τα λέει όλα.

Ας ευχηθούμε και στο μέλλον, αν χρειαστεί οι απόγονοι εκείνων των πολεμιστών να φανούν αντάξιοι των προγόνων τους.

Τα κοιτσιφοπ'λα και οι «λεβεντοκυνηγοί» μας

Οι ξένοι «φίλοι» μας και οι ντόπιοι άφιλοι

Με πολλή χαρά καταχώρησα στο προηγούμενο φύλλο και διάβασα αρκετές φορές το οργισμένο γράμμα για «τα κοιτσιφοπ'λα του Πωγωνίου που κλαίνε». Είναι το πρώτο γράμμα, η πρώτη «έκρηξη» για το περιβάλλον μας, τον τελευταίο πλούτο του Πωγωνίου μας, που φιλοξενεί η εφημερίδα. Και είναι σημαντικό που στάλθηκε από μια Πωγωνήσια, η οποία χειρίζεται την γραφίδα με ταλέντο και μας έδωσε έτσι μια παραστατική περιγραφή μιας μορφής λεηλασίας του φυσικού μας περιβάλλοντος. Πριν από χρόνια έγραφα για το τραυματισμένο ξαρκάδι που κλαίει για τα μικρά του που αφήνει απροστέλευτα. Θύμα κι αυτό των κυνηγών. Ήταν μια μεταφορά μιας παράδοσης που την κλαίει κανείς παλαιότερα σε όλο το Πωγώνι. Ήταν μια Πωγωνήσια παράδοση περιβαλλοντικής αγωγής για την διατήρηση του ξαρκαδιού αυτής της μοναδικής ομορφιάς του Πωγωνήσιου δάσους βαλκανιδιάς. Το ξαρκάδι του Πωγωνήσιου εξαφανίστηκε πλέον. Και εξαφανίστηκε πρώτα από τους «δικούς μας λεβεντοκυνηγούς». Αλλά το ίδιο μειώθηκαν και θα εξαφανισθούν τα κοιτσιφοπ'λα από τους δικούς μας «λεβεντοκυνηγούς» για να μην γινόμαστε άδικοι στον Καρπενησιώτη που έχει να πει και δυο καλές κυβέντες για το «υπόλοιπον» του περιβάλλοντός μας.

Αν προχωρήσω λίγο ακόμη θα θυμίσω στην εκλεκτή επιτολογράφο μας πως πολλές φορές ταξιδεύοντας προς τα Φραστανά, το χωριό καταγωγής της που τόσο όμορφα περιγράφει στα κείμενά της, θα αισθάνθηκε να την πνίγει το ντουμάνι της καπνιάς από τα καμινία ξυλοκάρβουνου που εξαφανίζουν τα δάση μας χειρότερα από τις πυρκαγιές. Σε αυτά τα λεηλατούμενα δάση μας και στα ντουμάνια των καμινιών (πέντε συγκροτήματα καμινιών από Βήσσανη μέχρι Γεροπλάτανο) δεν υπάρχει πλέον καταφύγιο, ησυχαστήριο και χώρος εκτροφής και διαβίωσης για κάθε λογής και είδους «θήραμα» και πτηνό. Αυτή είναι μια άλλη πληγή που θα φέρει σύντομα την ημέρα όπου εμείς πλέον οι άνθρωποι, οι Πωγωνήσιοι, πρέπει να κλάψουμε για το χαμένο περιβάλλον μας.

Η φίλη της εφημερίδας μας και λάτρης του Πωγωνίου άνοιξε με το γράμμα της για τα κοιτσιφοπ'λα που κλαίει το βιβλίο της περιβαλλοντικής συνείδησης του Πωγωνίου. Η εφημερίδα μας καλοδέχθηκε την συνεργασία. Και περιμένει να φιλοξενήσει κι άλλες «εξεγεμμένες» συνειδήσεις για αυτό που συμβαίνει σήμερα στο Πωγωνήσιο περιβάλλον. Κι ελπίζω η κυρία Πόπη Μίνου-Τζομάκα να προλάβει το κόψιμο των υπεραιώνόβιων δένδρων βαλκανιδιάς του Μοναστηριού του Αη-Γιάννη πριν πέσει η οργή του Θεού σε εκείνους που το σκέφθηκαν.

Το μήνυμα του κοιτσιφοπ'λου και των κοιτσιφοπ'λων του Πωγωνίου που κλαίνει, έφτασε και καταγράφηκε στην εφημερίδα μας. Να δούμε τώρα πόσο το διάβασαν από τους διαχειριστές της τύχης των χωριών μας και της επαρχίας μας. Και από τους άφιλους ντόπιους «λεβεντοκυνηγούς» βέβαια.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ
RADIO - T.V. - VIDEO - C.D.
ΚΕΡΑΙΕΣ T.V.

ΕΥΑΓ. ΜΑΝΘΟΣ

Ξηρομέρου 9 (στάση Αγ. Τριάδας)
11526 Αμπελ/ποι Αθήνας
τηλ. 69.23.880

Εικαστικό καλοκαίρι στο Πωγώνι

Πλούσιο ήταν το εικαστικό καλοκαίρι, στο Πωγώνι, που οργάνωσε η εφημερίδα «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» του φίλου Κώστα Χρ. Κωστούλα. Συγκεκριμένα από 14-17/8/97 στην Πωγωνιανή και στην αίθουσα του Νηπιαγωγείου, οργάνωσε έκθεση με θέμα: «Το άλλο Πωγώνι». Περιλάμβανε φωτογραφίες, αρχείο-έντυπα.

Ακόμα σε συνεργασία με τον «Εξωραϊστικό Σύλλογο Μερόπης» οργάνωσε, από 15-24/8/97, στη Μερόπη, στο κτίριο της κοινότητας, έκθεση έργων ζωγραφικής, αγιογραφίας, χαλκογραφίας και φωτογραφίας.

Συμμετείχαν στα έργα ζωγραφικής-αγιογραφίας-χαλκογραφίας, οι αυτοδιδάκτοι καλλιτέχνες, Δημήτρης Κώτσιαρης, από τον Παλαιόπορο Πωγωνίου, η Χριστίνα Β. Κωστούλα και η Όλγα Κ. Κωστούλα. Επίσης είδαμε αποθανασμένο, από το αρχείο του εκδότη Κώστα Κωστούλα, φωτογραφίες από το παλιό Πωγώνι.

Οι αγιογραφίες του Δημήτρη Κώτσιαρη, ήταν πάνω στην κλασική γραμμή με τα απαλά χρώματα που δουλεύει και το αυγό, να διαμορφώνει, όπως συμβαίνει με τους ταλαντούχους καλλιτέχνες, που διαθέτουν πολλές ευαισθησίες, αν και άνοιξε —έστω και αργά— τα φτερά του για νέους ορίζοντες, μέσα σε λίγα χρόνια θαυματουργεί!

Δημιούργησε ένα πολυσήμαντο έργο που μεταφράζεται σε αγιογραφία, ζωγραφική και χαλκογραφία. Έχει κεντρικό θεματικό πυρήνα που εξελίσσεται σε φως και χρώμα, δηλ. μεταλλάσσεται σε εικαστική δημιουργία.

Έχει λάβει μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις με παρόμοια έργα του, που κινείται στην τοπιογραφία με την πρόθεση, να ερευνά ανθρώπινες υπερει-

σθησίες. Ακόμα στο χαλκό τον ωθούν οι τεχνικές χάραξης, που σήμερα η χαλκογραφία, έχει εξελιχθεί σε μια τεχνική των εικαστικών τεχνών, που ο δημιουργός μπορεί να τη χρησιμοποιήσει, αντί οιασδήποτε άλλης τεχνικής, για να εκφράσει οράματα, ιδέες, διαπιστώσεις δηλ. για να εκφραστεί εικαστικά. Η χαλκογραφία ανήκει στις βαθυτυπικές τεχνικές δηλ. το χάραγμα γίνεται μέσα στο υλικό. Υπάρχουν πολλά ονόματα ανάλογα με το μέσον που χρησιμοποιεί ο καλλιτέχνης, για να χαράξει το σχέδιο, το τυπωμένο χαλκογράφημα παίρνει ειδικότερα ονόματα π.χ. ακιδογραφία, οξύγραφια, ακουαντίνα κ.ά.

Ο Δημήτρης Κώτσιαρης δημιουργεί με συναισθημα, μεράκι, κέφι και χάρη.

Πρέπει να καταλάβει πως πρέπει να αποφύγει την πίεση του χρόνου, καθώς μας εξομολογήθηκε, στην επικοινωνία μαζί του, να μείνει ανεπηρέαστος στο χρόνο, να δώσει φως στα έργα του και θα δημιουργήσει έργο.

Η δουλειά του είναι θαύμα, καθώς και των άλλων καλλιτεχνών που συμμετείχαν.

Στο τρίημερο πανηγύρι 22-24 Αυγούστου 1997, στη Μερόπη (Ρουμπάτες) Πωγωνίου είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν τα έργα τους, οι πολλοί επισκέπτες που παραβρέθηκαν εκεί. Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στους καλλιτέχνες, ένα προς ένα ξεχωριστά και στον εμπνευστή των εκδηλώσεων αυτών, τον φίλο εκδότη και συγγραφέα Κώστα Χρ. Κωστούλα, με την πλούσια θεματογραφία του, για το Πωγώνι, που φέρνει στην επιφάνεια, απ' τα χραφά του (βιβλία και εφημερίδα), όλο το παλιό και σύγχρονο Πωγώνι. Ευγελ..

Λευτέρης Β. Τζόκας

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΜΕ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΥΤΑ
ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΓΥΑΛΙ-ΚΟΣΜΗΜΑ
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

SAI CREATIONS

Κατασκευές...

ΚΩΔΑΙΩΡΑΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ (εκ Μερόπης)Μακρυγιάννη 7 (κάτω από την Ακρόπολη) ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 9242020

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ

Δεν μπορούμε να μην καταγράψουμε στην ιστορία του σύγχρονου Πωγωνίου δυο ευγενικές προσφορές, εκδηλώσεις φιλοπατρίας και φιλογένειας όπως είναι οι περιπτώσεις των συμπατριωτών μας Νικ. Μούτσιου Δελβινακιώτη και Κων. Γκούμα Βασιλικιώτη. Με πολύ χαρά θα δημοσιεύσουμε και άλλες ανάλογες περιπτώσεις, αν υπάρχουν, γενναιοδωρές και ολοκληρωμένες προσφορές.

ΚΩΝ. ΓΚΟΥΜΑΣ

Ο κ. Κων. Γκούμας Βασιλικιώτης επιχειρηματίας που τιμά το Πωγωνήσιο όνομα στον επιχειρηματικό χώρο έχει βοηθήσει σε πολλές περιπτώσεις την γενέτειρά του αλλά και άλλους φορείς της επαρχίας μας και όχι μόνο. Η τε-

Οι Βασιλικιώτες θα συμβάλλουν ασφαλώς για την βελτίωση του τοπίου αν παραχωρούσαν μια έκταση του γύρω χώρου στην χρήση του ναού για να προστατευτεί η βλάστηση, που καλύπτεται κυρίως από βελανιδιές πριν πέ-

λευταία του μεγάλη και ολοκληρωμένη προσφορά του είναι η ανέγερση σε περιοχή τοποθεσία στο Βασιλικό του Ιερού Ναού της Αγίας Μαρίας. Ένας καλαίσθητος ναός με πολλή δουλειά σε πέτρα δεσπόζει στην περιοχή, έχει αναπεπταμένο ορίζοντα και αποτελεί ένα στολίδι του Βασιλικού.

Η δαπάνη που ξεπέρασε τα τριάντα εκατομμύρια καλύφθηκε από τον κ. Κώστα Γκούμα και στις προθέσεις του είναι να συμπληρώσει την προσφορά του με ότι απαιτηθεί για την βελτίωση του ναού, του περιβάλλοντος και του ευρύτερου χώρου.

σει τσεκούρι και πριόνι.

Η προσφορά αυτή του κ. Κ. Γκούμα του σεμνού αυτού αθόρυβου και ακάματου επιχειρηματία, είναι όχι μόνο μια αγαθοεργία στο χωριό του. Είναι κυρίως έκφραση της αγάπης για την γενέτειρα και του χρέους προς τις ρίζες. Στο χωριό του ο κ. Κώστας Γκούμας βρίσκεται συχνά όταν οι δουλειές του το επιτρέπουν.

Λατρεύει το χωριό του και από εκεί παίρνει δύναμη για να συνεχίσει τα έργα του, μέσα στα οποία η φιλογένεια και η ευποία έχουν ξεχωριστή θέση.

ΝΙΚ. ΜΟΥΤΣΙΟΣ

Ο κ. Νικ. Μούτσιος, Δελβινακιώτης επιστήμονας που υπηρέτησε ως γεωπόνος στα ανώτατα κλιμάκια του υπουργείου Γεωργίας, τώρα συνταξιούχος μπαίνει στον πίνακα των ευεργετών του Δελβινάκιου. Λάτρης του Δελ-

Νικ. Μούτσιου. Ένα έργο που απαιτήσε πάνω από 70 εκατομμύρια τα οποία με ευγενή διάθεση και αγαθή προαίρεση διέθεσε ο κ. Νικ. Μούτσος από θεμελίων μέχρι την προμήθεια του τελευταίου είδους εξοπλισμού. Ο κ. Νικ. Μού-

βινάκιου, δεν το ξεχασε ποτέ εστω και αν η υπαλληλική του ιδιότητα τον κράτησε μακριά του. Κράτησε μέσα του την προγονική αρετή της φιλοπατρίας και την εκδήλωσε με μια γενναιοδωρή προσφορά καλύπτοντας τα έξοδα για την δημιουργία του νέου Δημοτικού Σχολείου που βρίσκεται στο τέλος και αποτελεί στολίδι του Κέντρου του Δελβινάκιου. Ένας ξενώνας που θα προσφέρει 12 δωμάτια με 24 κρεβάτια και πλήρες εστιατόριο, μια σημαντική συνεισφορά στην προσπάθεια για την τουριστική ανάπτυξη του Δελβινάκιου και της περιοχής.

Ο νέος ξενώνας είναι ένα κοινωνικό έργο με την σφραγίδα της αγάπης για την ιδιαίτερη πατρίδα του κ.

τσο, εκεί στη Θεσσαλονίκη που εγκαταστάθηκε, κράτησε μέσα του και κρατάει αναμμένο το κανδήλι της Πωγωνήσιας νοσταλγίας που τώρα εκδηλώθηκε με την γενναιοδωρή προσφορά του ευεργετώντας το Δελβινάκι, τον τόπο του, τις ρίζες του.

Ο κ. Νικ. Μούτσος φέρνει από τα περασμένα την Δελβινακιώτικη αρχοντιά αυτή που κουβαλούσαν μαζί τους οι Δελβινακιώτες ταξιδεμένοι και την μετουσίωσαν σε τάματα, συνδρομές, εισφορές για έργα κοινοτικά, κοινωνικά, παιδείας και φιλαλληλία. Η προσφορά του είναι ένας κρικός καινούργιος φιλογένειας και μια πρόκληση για συνέχεια της Πωγωνήσιας φιλοπατρίας.

ΡΩΤΑΕΙ ΕΝΑΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΣ

Βλέπω φορτία καυσόξυλων, τόνους και τόνους να φεύγουν από τα δάση μας που ξυλεύονται άγρια. Και ρωτάω. Εγώ που έχω ένα τζάκι στα Γιάννενα και έξω από το Πωγώνι, για τις «καλές μέρες», πώς μπορώ να πάρω μερικά ξύλα από τον οβροδό του πατριού μου σαν νομοταγής πολίτης; Αν υπάρχει αρμόδιος, ας μια δώσει μια πληροφορία. Για την ενημέρωση του πολίτη! Που λένε! Οι...υπηρεσίες! Εμείς, θα την δημοσιεύσουμε γιατί πιστεύουμε πως πολλοί Πωγωνήσιοι θάθελαν να μάθουν.

ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Συνέχεια από την 1η σελ.

μο της ζούγκλας, να πυροβολήσουν περδίκες στα εκτροφεία, να σαρώσουν τα υπόλοιπα του πειράματος με την απουσία δασικών αστυνομικών και στρατιωτικών αρχών.

♦ Ο νομάρχης μας σε αυτή την επιλεγμένη και αναπτυξίμη περιοχή ενέκρινε την δημιουργία καρβονοκαμίνων, περιορίζοντας έτσι τα πλεονεκτήματα της περιοχής για μια καλύτερη τύχη και αποδοτικότερη ανάπτυξη του τόπου μας. Και αυτό έγινε μετά από μια βάνουση υλοτομία με τις ευλογίες της Δασικής υπηρεσίας που έφτασε μέχρι τα σύνορα κατα-

στρέφοντας και το φυσικό καταφύγιο εκτροφείου των νοτίων υπωρειών του Μακρύκαμπου.

♦ Ο νομάρχης μας εγκατέλειψε παντελώς και περιέργως την υπόσχεση να προωθήσει το άνοιγμα των Δρυμνίων και τη λειτουργία του εκεί Τελωνείου και η κατάσταση είναι σήμερα πιο πίσω από την εποχή της επίσκεψής του. Αυτά είναι τα έργα και η πραγματικότητα. Και το Πωγώνι ΠΕΘΑΙΝΕΙ, ΛΕΗΛΑΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΛΕΙΩΝΕΤΑΙ. Υπάρχει σαφώς θέμα λόγων και έργων. Και αυτό καταγράφουμε. Το Πωγώνι σπρώχνεται έξω από τα σύνορα και αυτή η υποχώρηση ακολουθείται από καμμένη γη.

Η γιορτή ρακιού στο Δελβινάκι

Η καθιερωμένη γιορτή ρακιού στο Δελβινάκι θα γίνει το Σάββατο 1 Νοεμβρίου 1997. Στη γιορτή θα συμμετάσχουν και Δελβινακιώτες που θα έρθουν από την Αθήνα. Η γιορτή ρακιού στο Δελβινάκι είναι μια παραδοσιακή εκδήλωση που συγκεντρώνει πολλούς φίλους της παράδοσης και του Δελβινάκιου. Είναι συγχρόνως και το τελευταίο πανηγύρι της χρονιάς. Η γιορτή του ρακιού στο Δελβινάκι συμπληρώνει εφέτος μια δεκαετία και συγκεντρώνει πάντοτε πολλούς που γεύονται τα μπόλια και την βραστή γίδα και απολαμβάνουν ένα πωγωνήσιο γλέντι με τα Δελβινακιώτικα συγκροτήματα.

είναι μια παραδοσιακή εκδήλωση που συγκεντρώνει πολλούς φίλους της παράδοσης και του Δελβινάκιου. Είναι συγχρόνως και το τελευταίο πανηγύρι της χρονιάς. Η γιορτή του ρακιού στο Δελβινάκι συμπληρώνει εφέτος μια δεκαετία και συγκεντρώνει πάντοτε πολλούς που γεύονται τα μπόλια και την βραστή γίδα και απολαμβάνουν ένα πωγωνήσιο γλέντι με τα Δελβινακιώτικα συγκροτήματα.

Ασυδοσία με... «ονοματεπώνυμο»!

Επειδή είναι η εποχή του κυνηγιού και έφτασε πλέον η ασυδοσία και η λαθροθηρία μέχρι το σπάνιο αγριόγίδα της Πίνδου, αφού προηγήθηκε η εξαφάνιση του ζαρκαδιού, και όχι μόνο. Η κατάσταση βρίσκεται πλέον εκτός ελέγχου, ιδίως στα παραμεθόρια που νύχτα-μέρα, ΝΥΧΤΑ-ΜΕΡΑ σαρώνεται από κυνηγούς και «κυνηγούς» και το ντουφεκίδι είναι συνεχές και επί παντός στόχου και σκοπού. Τα αποσπάσματα απέχουν από κάθε έλεγχο των «ενστόλων αθλητών» και των ισχυρών αυτοκινητών που κινούνται επί παντός εδάφους προσιτού και... δυσπρόσιτου. Όπως και οι...Αλβανοί μαφιόζοι! Επώνυμοι και μεγαλογιατροί κυνηγούν μέχρι την οροθετική γραμμή και οι φρουροί της Μεραρχίας μας δεν ελέγχουν πλέον ούτε την επιτηρούμενη ζώνη των 500 μέτρων και θεώνται τους παράνομους ή ακρώνονται τις ντουφεκίδες από τους θαλάμους των φυλακών. Με τέτοια κατάσταση ασυδοσίας και παρανομίας στον παραμεθόριο χώρο, πώς να μην έρθουν τα χασίσια στα Γιάννενα, τα Καλάσνικοφ στην Αθήνα και οι συναλλαγές για τα λύτρα απαγωγών στην...Πρέβεζα; Και οι Αλβανοί; Μα αυτοί γνωρίζουν περισσότερα και πολλά...επώνυμα με το «ονοματάκι» τους και την...«τιμή» τους.